

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), OCTOBER 11, 1943

ŠTEVILKA NUMBER 237

Ameriški letalci nad Prusijo in Poljsko

Leteče trdnjave so napravile 1500 milj dolg polet za napad na nazijske postojanke.

Prošlo soboto podnevi so ameriške leteče trdnjave napadle nazijske postojanke v vzhodni Prusiji in na Poljskem. Bil je to najdaljši polet 1,500 milj, s katerim se je Berlinu dalo na znanje, da ni več kraja v Nemčiji, katerega bi ne mogli doseči z ameriški bombniki.

Prejani polet rekordne daljave so napravili Angleži, ko so bombardirali Gdansk (Danzig). Angleška letalska sila je v soboto ponoči posvetila svojo pozornost mestu Hannover, Poletni bombardirali iznova Bremen, ki je bil zadnje dni pod napadom uničujočih zavezniških bombardiranj.

Amerikanci so med drugim bombardirali nemške baze v priobalju Gdynije, kjer je bila glavna luka Poljske.

Novi grobovi

JOHN ROVANSEK

Po kratki bolezni je preminil John Rovanssek, star 63 let, starost na 1209 E. 167 St. Doma je bil iz St. Vida pri Zatični na Poljskem, kjer zapuščala brata Louisa in več sorodnikov. Bil je bival dve leti, preje pa je bil v Conemaugh, Pa. Bil je član društva Janeza Krstnika in ABZ in društva V boj št. 137 SNPJ. Tukaj zapuščala hčer, ki je nečaka Cyrila Rovanssek, in nečaka Cyrila Rovanssek, ki je tajnik društva Janeza Krstnika št. 37 ABZ v Conemaugh, Pa. pa tri brate Milana, Antona in Vitusa, ter več sorodnikov.

Pogreb se bo vršil v sredo ob 9.30 zjutraj iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 162 St. na Highland Street pokopališče.

JOHN SKREBIN

Umrl je John Skrebin, stanovanjski v oskrbi pogrebni zavod A. in sinovi. Podrobnosti bodo poročali jutri!

ANTON LAURICH

V soboto popoldne je preminil na svojem domu, Anton Laurich, star 63 let, stanujoč na 21251 Arbor Ave., Euclid, Ohio. Pokojni je bil doma iz vasi Dobernik, fara Dobernik na Slovenskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 37 leti. Bil je član društva Zavezni sosedje št. 137 SNPJ, društva Euclid št. 137 SDZ in Presvetega Imena Marije sv. Kristine. Bil je delavski Slovenec, delavskega doma na Waterloo Rd., Slovenec doma na Holmes Ave., član društva narodnega doma na St. Clair Ave. in Slovenskega društvenega doma na Reber Ave.

Pokojni Laurich je pred več leti prišel s tovarno pod imenom Collinwood Bottling Co. na 12121 Euclid Ave. v Clevelandu, kjer je bil v službo k Double Euclid Bottling Co., kjer se je zaposlil pred letom. Zadnje čase je bil član Euclid parka. Svoje prejšnje je bil aktiven na društvenem polju. Tukaj zapuščala ženo, soprogo Mary, rojeno Zilinski, ki je doma iz Gorice na Poljskem, sina Antona, dve hčerki, poročeno Kloune in Anno, dva brata, Josefa in Mathew. Pogreb se bo vršil v sredo ob 8.45 uri zjutraj.

Jugoslovanska armada ogroža štiri mesta

V teku so ostri boji med Trstom in Ljubljano.

Poročila iz Londona javljajo, da širom Jugoslavije in severovzhodne Italije divjajo ostri boji in da Jugoslovanska osvobodilna armada prodira na vseh frontah, ogrožajo štiri mesta, vključno Trst. Partizanske čete povsod držijo svoje postojanke navzlic temu, da so jih Nemci na enem sektorju napadli z 200 tanki.

Radijsko poročilo z glavnega stana gen. Tita pravi, da partizani ogrožajo Zader v Dalmaciji ter Karlovac in Ogulin na Hrvaškem. Eno poročilo tudi trdi, da je Zagreb za praktične svrhe obkoljen od čet osvobodilne armade.

Boji v Sloveniji

Bojna vihra v Sloveniji je dosegla višek, ko so Nemci vrgli v boj več kot 200 tankov za železniško progo, ki teče med Ljubljano in Trstom. Partizani so pretrgali železniško zvezo pri Ilirski Bistrici in vrgli nazaj več nemških napadov pri Gorici.

SIN POSLANIKA WINANTA POGREŠAN V BOJU

Kot se poroča iz Londona, se včeraj ni vrnil s poleta nad Nemčijo 22-letni poročnik John G. Winant, sin ameriškega poslanca v Londonu. Njegovo letalo je treščilo tekom napada na mesto Muenster.

SEJA IN ZABAVALA

Jutri večer ob osmi uri se vrši seja Slovenskega demokratiškega kluba v Euclidu, in sicer v Slovenskem društvenem domu na Reber Ave. Po seji se vrši prosta domača zabava. Članstvo je vabljeno, da se polnoštevilno udeleži.

DRUŠTVO "EUCLID"

Članstvo društva Euclid, št. 29, SDZ se opozarja, da se gotovo udeležijo izredne seje, ki se vrši nocoj ob 7. uri na domu brata Matija Nemec, 885 E. 236 St., da se ukrene vse potrebno glede pogreba umrlega člana, Antona Lauricha, ki se vrši v sredo.

traj, iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Kristine in nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH SORSEK

V St. Luke's bolnišnici je umrl za pljučnico Joseph Sorsek, star 59 let, stanujoč na 1136 Norwood Rd. Doma je bil iz Jošta pri Kranju na Gorenjskem, odkoder je prišel v Cleveland pred 34 leti. Zadnji dve leti je bil zaposlen pri Weatherhead Co. Bil je član društva Dvor Baraga št. 1317 C.O.F. Tukaj zapuščala soprogo Gertrudo, rojeno Odar, doma iz Koritne pri Bledu na Gorenjskem, tri hčere, Josephine Hommeyer, Rose in Gertrude in dva vnuka Dolores in Roland, v starem kraju pa zapuščala brata in dve sestre. Pogreb se bo vršil iz Zakraskovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave., v četrtek, ob 9. uri zjutraj v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

Partizani vodijo Jugoslavijo kot demokracijo

Reporter Daniel De Luce, prvi Amerikanec, ki je prišel v dejansko stiko z jugoslovanskimi partizani, pri čemur je riskiral zajetje od strani Nemcev in celo smrt, nadaljuje z opisovanjem razmer ki jih je našel v Jugoslaviji. Poročilo, datirano 3. oktobra in poslano z glavnega stana neke partizanske brigade v Jugoslaviji, se glasi:

Pred s svilo prepreženim oltarjem, kjer so v jesenskem vetru plapolale visoke sveče, je 29-letni partizanski brigadni poveljnik sklonil svojo glavo in naredil znamenje rimsko-katoliškega križa.

V svoji levici je držal slovensko sivo čepico, na kateri je bila spredej prišta rdeča zvezda. Ob strani, za usnjatim pasom, sta poleg samokresa viseli dve ročni granati.

Bilo je vse mirno v polmračju dalmatinske cerkve iz 12. stoletja in širokopleči duhovnik z očali, ki je stal poleg partizanskega poveljnika, je bil prvi, ki je prekinil molk.

Opozoril je na največjo dragocenost cerkve—predrenesansno podobo Marije Device, ki je bila tako oblečena, da je bil obraz skoro črn, nahajajočo se v okviru iz čistega srebra. Poveljnik, ki jo je videl dnevno tekom zadnjih par tednov, je z odobravanjem prikimal.

Šli smo ven in stali na cerkvenih stopnicah, s katerih se nam je nudil pogled na rdeče strehe gorskega mesteca, nad katerim je bila 13. septembra razobešana zastava z rdečo zvezdo, nakar mi je duhovnik na sugestijo poveljnika povedal, kako je njegova župnija postala partizanska.

"Naveličani fašističnega jarma, so duhovniki in ljudstvo naše okolice začeli sodelovati s partizani pred letom dni, in jih

oskrbovali z denarjem in živim. Prišli smo do zaključka, da je bilo to edino, kar smo mogli storiti za osvoboditev Jugoslovani. Tu se je nahajala močna italijanska posadka, toda 12. septembra sta se pojavila dva partizana in naslednjo noč so se Italijani umaknili. Na 13. septembra je dospel oddelek partizanske vojske in ustanovil začasno vojaško kontrolo. Pozneje je prišel drug Marin Cetinić od Narodnega osvobodilnega odbora in nam je dal navodila za občinske volitve.

Volitve občinskega odbora

"Obveščeno je bilo prebivalstvo vse občine, da se bodo 18. septembra vršile volitve krajevnega odbora ali oblasti, pri katerih bodo volili vsi moški in ženske, stari nad 18 let. Na omenjeni dan sem na odprtem shodu vprašal občane, koga želijo za predsednika, in vršilo se je glasovanje z dvignjenjem rok, pri katerem je bil izvoljen neki zdravnik. Na ta način je bilo izvoljenih šest načelnikov za razne oddelke občinske vlade.

"Imeli smo mir in red v našem kraju od prvega dneva, ko je mesto postalo partizansko." Srečanje s komunističnim revolucionarnim vojakom, ki je v cerkvi izpričeval svojo vero, in pa z duhovnikom, ki je osebno potrdil demokratično zmernost

partizanske vlade, sta bila zame dva izmed mnogih nepričakovanih incidentov tekom mojega 24-urnega bivanja v borbeni Jugoslaviji.

Samo 30 milj od nazijske postojanke

Nazijska postojanka je bila manj ko 30 milj oddaljena od kraja, kjer sem se nahajal. Danes zjutraj se je neki nazijski bombnik spustil v nižino 200 čevljev nad nekim partizanskim domom, v katerem sem bil gost. Toda nahajam se pred prijatelji, katerih ni strah.

Predno sem tajno zapustil Italijo, da na lastne oči vidim, kakšen je položaj v Jugoslaviji, so me ubežniki, ki so še vedno goreči pristaši gen. Mihajloviča, svarili pred nevarnostmi, katerim se izpostavljam.

Niti najmanjšega dokaza terorja

Toda v tem nanovo osvobojenem delu Jugoslavije nisem našel niti trdice dokaza za partizanski teror.

Jaz sem prvi Amerikanec ali Anglež, ki je kdaj dospel na glavni stan te brigade. Sprejet sem bil kot važen zaveznik, ki je deležen vseh mogočih uljudnosti.

"(Nadaljevanje poročila o vti-sih prvga Amerikanca med jugoslovanskimi partizani bo objavljeno v jutrišnji izdaji "Enakopravnosti").

Strahovit zračni napad na Nemčijo

Ameriške leteče trdnjave v masnem napadu na nemška mesta. 32 bombnikov izgubljenih; 102 nazijska letala izstreljena.

ZADNJE VESTI

Včeraj so ameriške leteče trdnjave vprizorile enega največjih napadov na nemška mesta. Bombardirana so bila mesta Muenster in Coesfeld. Na Nizozemskem pa so Amerikanci bombardirali nazijske postojanke v Enschede.

Masivnost ameriškega napada je razvidna iz dejstva, da sta bila tekom bojov v zraku sestreljena 102 nazijska letala, medtem ko se na svoje baze ni vrnilo 32 ameriških bombnikov in dva bojna letala.

Kot je naznanil gen. Eaker, se napadov na nemška mesta, ki se vršijo zadnje dni, udeleži povprečno 400 bombnikov. Gen. Eaker je tudi izjavil, da predno se bo Hitlerja zdrobilo, se bodo morale ameriške sile na kopnem in na morju pridružiti Angležem v vzajemnem napadu preko Rokavske morske ožine in severnega morja. Prva naloga zavezniške letalske sile, pravijo vojni avijatikarji, je, da tekom zime "omehčajo" sovražnikove postojanke.

Zavezniške zračne sile, katerih baza se nahaja v Alžiru so včeraj tudi bombardirale nazijske postojanke na otokih v Egejskem morju in pa v Solunu in Atenah na Grškem.

OKUPACIJA NOVE GEORGIJE ZAVRŠENA

Z glavnega stana v južnem Pacifiku se javlja, da so zavezniške čete brez vsake opozicije okupirale zrakoplovsko bazo v Vili, s čemur je zasedba vse Nove Georgije završena. Amerikanci so tudi dobili v posest otok Santa Isabel.

AMERIKANCI V ITALIJI USPEŠNO PRODRAJO

Ameriška peta armada je včeraj uspešno potiskala nazaj sedem nemških divizij ob rekah Calore in Volturno, na fronti, ki znaša 44 milj, dočim so Angleži ob jadranski obali italijanske celine napredovali od enega do štiri milje.

RUSKE KLEŠČE STISKAJO KIJEV

Sovjetske čete so včeraj zasedle neko važno postojanko na zapadni strani reke Dnjepra in v bitki, v kateri je padlo 2000 Nemcev, zaključile drugo etapo borbe za oporišča na dešnem bregu Dnjepra.

Kot razvidno iz poročil, ki jih objavlja Moskva, vodi Rdeča vojska akcijo, katere namen je obkoliti Kijev in stisniti nazijsko posadko v klešče sovjetske moči, ako se pravčasno ne umakne iz mesta. Veliko zaslugo za uspešno gradnjo oporišč na zapadnem bregu reke pripisuje Moskva sodelovanju gerilskih čet, ki ob vsaki priliki napadajo Nemce za hrbtom.

Slovenska pesem v daljni Avstraliji

"The Cleveland Press" je pred nekaj dnevi objavil naslednjo idilo iz vojaškega življenja v Avstraliji, ki jo bo gotovo z zanimanjem prečital vsak clevelandski Slovenec:

"Johnny Pecon, popularen voditelj orkestra, je znan vsakemu clevelandskemu Slovincu, zato si lahko predstavljate radost dveh ameriških vojakov-Slovincov, ki sta se povsem nepričakovano sešla s Peconom v Avstraliji.

"Mornar Harry J. Vehar, 820 E. 222nd St., Euclid, O., je poveljnik, katerih duše in srce pa so še vedno svobodna; resnica jim bo ohranila to duševno svobodo, dokler ne bo prišel dan, ko bo skupni napor vseh zedinjenih narodov vpostavil svobodo vseh ljudstev povsod na zemlji."

POGREB

Pogreb Mrs. Mary Savanovich se bo vršil iz Grdinovega pogrebnega zavoda v torek ob 1. uri popoldne v cerkev sv. Save na E. 36 St., med Superior in Payne Ave., ter na rusko pokopališče.

Izjava društva 'Naprednih Slovincov' št. 137 SNPJ

S trezno mislijo si prizadevamo ameriški Slovenci združiti vse zaslužene brate v domovini ter jim pomagati v bodočnosti do pravega političnega in narodnega osvobodjenja. Zato smo bili tudi poklicani in organizirani v to svrhu v Slovenskem ameriškem narodnem svetu (SANS) za enoten nastop v vseh naših političnih zahtevah.

To vzajemnost smo dosegli ter složno delovali, dokler niso začeli gotovi posamezniki v listu "Ameriška Domovina", s patrom Ambrožičem na čelu iskati vzrokov, da se ovira to složno prizadevanje. Za tarčo so si v glavnem izbrali častnega predsednika SANSa, Louisa Adamiča, s katerim so prišli v nesoglasje radi članka v septembrski izdaji Harperjevega magazina.

Toda naloga in namen SANSa ni, da bi odločeval in polemiziral o verskih vprašanjih, zato je tudi ta njihov napad neumesten in porazen našemu plemenitemu namenu in organizaciji.

Na podlagi tega, izreka društvo "Napredne Slovinci" št. 137 SNPJ globoko obžalovanje nad nepoštenim razdiranjem sloge in še posebno, ker to prihaja od duhovščine. Taka dejanja so obsojanja vredna. Me smo mnenja, da Adamič pozna le resnico, brez ozira kako ta

koga zadene. Bolj kot kedaj prej smo uverjeni, da nas Adamič vodi po pravi poti, zato imamo danes vanj še toliko večje zaupanje.

Ta izjava je bila sprejeta na seji 7. oktobra, 1943. Josephine Močnik, preds. Antoinette Simčič, taj. Josephine Tratnik, blag.

Poslanica evropske-mu podtalnemu časopisju

Iz urada Office of War Information v Washingtonu, se nam poroča:

Eksekutivni komitej Ameriške zveze ameriških urednikov se je sestel pretekli teden v Washingtonu in sprejel resolucijo, v kateri izraža svoje občudovanje vsem onim, ki skrbijo za izdajanje podtalnih časopisov v zasedenih deželah in vsak dan tvegajo svoja življenja v prizadevanju, da povedo resnico svojim narodom.

Resolucija, katero bo OWI sporočila podtalnemu časopisju, se glasi:

"Vsem svojim tovarišem, ki izdajajo podtalne liste v zasedeni Evropi, in vsem njihovim sodelavcem, ki pomagajo pri izvrševanju nalog povedati resnico navzlic nemškemu pritisku, pošilja Ameriška zveza časopisnih urednikov svoje pozdrave in jim izraža svoje spoštovanje in občudovanje. Pozdravljam vas kot svoje poslovne tovariše; občudujemo vas kot ljudi, ki v večni smrtni nevarnosti vršite posel, katerega izvršujemo mi v varnosti in spoštovanju od vseh — kot ljudi, ki dnevno tvegajo svoje življenje za najplemenitejšo tradicijo svobodnega časopisja kot neobhodne potrebe za svobodne ljudi."

Vsak dan prinašate resnico ljudstvom, katerih telesa so v

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Zgodovinsko pomembna izjava slovenskega delavstva v domovini

Elementi, ki skušajo razbiti SANS in ki prikazujejo delovanje Združenega odbora južno-slovanskih Amerikancev kot "komunistično" gibanje, dan na dan premlevajo dogodke, ki so se odigrali v Sloveniji takoj po razsulu Jugoslavije. Dotični dogodki imajo lahko svoj pomen za kronika in zgodovinarja, ampak za vodstvo akcije, ki ima namen pomagati našemu narodu v njegovi borbi za osvoboditev tujih in domačih tiranov, so brez najmanjšega pomena, ker niso več aktualni.

Važno za nas ni, kaj so mislili in kakšna je bila orientacija Slovencev v domovini pred dvema letoma, ampak važno je, kaj mislijo in kakšna je njihova orientacija danes, ko so se končno znašli ter dvignili iz morja konfuzije, ki je neizogibno sledila po veliki tragediji, ki je zadela Slovence in ostale jugoslovanske narode spomladi 1941.

Zato je poročilo, ki ga je prejel SANS te dni z ozidrom na današnje razmere v Sloveniji, skrajno važno. To poročilo namreč jasno pove, da organizirano delavstvo v Sloveniji, ne glede na njih ideološko opredelitev, danes stoji združeno za borbo, ki jo vodi Narodna osvobodilna armada, koje vrhovni poveljnik je gen. Josip "Tito" Brozovič. Poročilo se glasi:

Odbor združenega delavstva v Sloveniji je poslal pred kratkim zaključenemu Kongresu angleških strokovnih organizacij (IUC) v Southportu daljši brzojavni pozdrav z željo, da bi njegovo delo pospešilo zmago demokracije in zrušenje Hitlerjeve Nemčije.

V tem pozdravnem brzojavu je rečeno:

"Od prvih dni okupacije Jugoslavije je bil delavski razred v Sloveniji združen pod zastavo narodne osvobodilne armade. Vse slovenske rodoljubne stranke in skupine so združene pod vodstvom Osvobodilne fronte brez razlike političnega mišljenja in socialnega položaja.

Ta ogromni uspeh združitve vsega ljudstva okrog Osvobodilne fronte je bil močnejši največ radi tega, ker je bil delavski razred v Sloveniji že združen v udeleževanju bojevnega edinstva socialno demokratične stranke, komunistične stranke, svobodnih strokovnih organizacij in krščansko socialnih strokovnih društev.

Največji uspeh so dosegle slovenske protifašistične in rodoljubne sile z ustanovitvijo ljudske osvobodilne armade in partizanskih oddelkov v Sloveniji kot dela Ljudske osvobodilne armade v Jugoslaviji.

Na tisoče in tisoče najboljših sinov delavskega razreda je že dalo svoja življenja za svobodo slovenskega naroda; na stotisoče se jih junaško bojuje v vrstah ljudske armade.

Naša želja je, da bi angleški delavski razred izvedel resnico o našem boju in razumel težke razmere, v katerih smo več kot dve leti vodili boj na življenje in smrt proti številno močnejšim in neprimerno bolj opremljenim okupacijskim silam.

Bojujoči se proti napadalcem med razvalinami naših požganih domov, po mestih in vaseh, obdanih z bodočico in izpremenjenih v koncentracijska taborišča, izpolnjujemo svojo dolžnost kot zavezniki. Prepričani smo, da boste vi, angleški delavci, razumeli, zakaj je za nas v Jugoslaviji važno, ali bo vojna končana jutri ali pojutrišnjem. Upamo tudi, da bo Kongres strokovnih unijski pojačal zahtevo za resnično drugo fronto in materialno in moralno pomoč za ljudsko osvobodilno armado in partizane v Jugoslaviji ter da bo zahteval, da se ne bo reakcionarni skupini jugoslovanskih beguncev v Londonu več dovoljevalo izrabljati svobodnega in demokratičnega ozemlja Britanije za organiziranje boja proti ljudskemu osvobodilnemu gibanju v Jugoslaviji.

Naš odbor je z veseljem izvedel za navzočnost sovjetske delegacije na vašem kongresu. Delavski razred

UREDNIKOVA POŠTA

Kampanja za pobiranje obleke za Rusko vojno pomoč v Summit County

Barberton, Akron, O. — V odvojne razdejani Rusiji, naši zaveznici, je na milijone siromakov brez strehe in brez gorke obleke.

Domovi so razdejani od nemških hord in ruska zima brzo prihaja.

Vsi ti milijoni revežev bodo zmrzovali v nerazgretih, za silo postavljenih domovih ali bolj barakah, votlinah ali pa tudi pod milim nebom. Otroci se bodo stiskali k svojim ne dovolj oblečenim materam ali očetom. Tisoči pa še brez staršev, kajti ti so padli v bitki proti njihovu in našemu sovražniku. Matere in očetje si lahko predstavljamo trpljenje teh sirot v neznosni ruski zimi. In menda ni nikogar med nami, da bi odrekel nekoliko gorke obleke, to je obleke, katere ne morete več rabiti, ker vam je premajhna ali pa na kateri koli drug način neuporabna.

V Rusiji danes ne izdelavajo dovolj obleke, da bi zadostovali vsem potrebam civilnega prebivalstva, kajti tovarne so zaposlene večinoma z izdelavo vojnih potrebščin.

Mi, ki smo pa vsaj toliko srečni v tej deželi, da ne prejemamo milodarov, temveč jih daje delimo, bomo gotovo storili delo usmiljenja s tem, da bomo podarili obleko tem revežem, katero mi sami ne moremo več rabiti.

V ta namen je organiziran v Summit County (Akron, O.) odbor, ki bo skrbel, da se to obleko nemudoma pošlje na pristojno mesto v Rusiji. Glavni sedež v Akronu, O., je pod nadzorstvom sodnika A. W. Doyle, načelnik; Mrs. J. A. Nadolske, podnačelnica; Mrs. Emma Leinen, tajnica; C. H. Brillhart, blagajnik.

Podružnica za Barberton, O., pa sestoji iz sledečih uradnikov: župan Roy K. Dobbs, načelnik; H. H. Creager, podnačelnik; Harold R. Cross, tajnik; Mrs. Mary Streeter, blagajničarka; in nadaljnjih odbornikov: A. P. Cramp, E. D. Heppert, Fred Slaybaugh, Joseph E. Mackel, Leo Walsh, Mrs. Florence Myers in E. A. Jakobs.

Nekoliko navodil glede darovanja obleke ali obuvila so:

1. Obleka naj ne bo zamazana ali raztrgana, temveč v dobrem stanju za takojšnjo porabo.

2. Ako darujete čevlje, ste prošni, da vsak par skupno tesno povežete, da se eden od drugega ne izgubi, ker med milijoni čevljev se potem ne more najti par.

3. Vse skupaj zopet zavite in dobro povežite predno oddate na pristojno mesto.

4. Te zavoje bodo pobirale vse šole, cerkve in druga javna poslopja, zato bo preskrbel zgoraj omenjeni odbor.

5. Povejte vašim prijateljem o tej kampanji.

6. Pobiranje se je pričelo dne 6. oktobra in bo trajalo do 13. oktobra vsehvi.

Za to delo usmiljenja ne boste prejeli nikake kolajne, niti

Sovjetske zveze nam daje zgled, nas navdušuje v boju zoper okupatorje in nam daje upanje, da bodo demokratične države s skupnim naporom dosegle popolno polno sovražnika.

To poslanico so podpisali: France Svetek za Svobodno strokovno organizacijo in za socialno demokratično stranko, France Leskovšek za komunistično stranko in Tone Fajfar za krščansko socialne strokovne organizacije.

ne posebne zahvale, toda boste vedeli, da ste ogreli v tej hudi zimi nedolžnega otroka ali odrasleca, in mu olajšali trpljenje v mrazu, in zato boste imeli pravico, da se čutite ponosne.

A. A. B.

Podružnica št. 2 JPO,SS

Cleveland, Ohio. — Ko je pričel naš človek prihajati v to novo domovino, je kmalu uvidel, da če hoče kaj veljati in kaj doseči, se mora organizirati. Tako so se začela razvijati razna društva in organizacije, kajti naseljeni niso potrebovali le medsebojne gnotne pomoči, ampak še v večji meri medsebojna družabništva, edinosti in bratstva.

V tem krogu bratstva so bila izvršena že velika dela, o katerih bi se lahko napisalo debele knjige. Posebno se pa še v teh resnih zgodovinskih dneh vidi kolike važnosti je, da imamo Slovenci v Ameriki močne podporne in kulturne organizacije, katere so se v teh časih združile z namenom, da skupno preskrbimo pomoč našemu trpečemu in teptanemu narodu v rodni domovini. Tako nabira denarne prispevke v ta človekoljubni namen tudi podružnica št. 2 JPO,SS, v kateri sodeluje več društev.

Imenovana skupina se pripravlja na veliko prireditve, ki se bo vršila v nedeljo, dne 17. oktobra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Program, ki se bo pričel ob 3:30 popoldne, obeta biti pester in lep, saj bodo nastopili naši najboljši talenti v petju, godbi, čarolnštvu in podani bodo razni prizori in govori.

To vse bo gotovo nudilo občinstvu mnogo duševnega užitka. Zvečer se pa vrši še plesna veselica.

Upati je, da bo prostorna dvorana narodnega doma na 17. oktobra napolnjena z našim zavednim narodom. Saj ima še vedno čut in ljubav do domovine, iz katere je izšel.

Torej, s samo 50c vstopnino, bo posameznik prispeval in tako pomagal k tej potrebni stvari. "Mal položil dar domovini na oltar!"

Pozdrav!

Frances Ponikvar.

Izdanje Novakovega besednjaka odloženo

Chicago, Ill. — Ker se v teh razburkanih časih tisku in papirju cena neprestano viša in se s tem seveda večajo tudi tiskovni stroški, smo sklenili, da se bo izdanje Novakovega besednjaka odložilo vse dotlej, dokler se svet ne pomiri in ne pride zopet v normalni tir, a denar pa, ki so ga nam naša društva, klubi, krožki in posamezniki poslali za to prepotrebno knjigo v naprej, vrne v polnih zneskih. Ta denar se je začel vračati dne 8. oktobra.

Vsi tisti, ki imajo morda sedaj nove naslove, se prosijo, naj mi te zaeno s prejšnjimi nemudoma naznani, da se tako prepreči vose morebitne sitnosti pri pošiljanju.

Mrs. Agnes Novak
2349 Cleveland Ave.
Chicago, 14, Ill.

Sovjetske zveze nam daje zgled, nas navdušuje v boju zoper okupatorje in nam daje upanje, da bodo demokratične države s skupnim naporom dosegle popolno polno sovražnika.

To poslanico so podpisali: France Svetek za Svobodno strokovno organizacijo in za socialno demokratično stranko, France Leskovšek za komunistično stranko in Tone Fajfar za krščansko socialne strokovne organizacije.

Kitajski otroci pomagajo pri zgradbi

Trojica kitajske dece pomaga pri lomitvi kamenja za zgradbo nove poti za železnico v notranjosti Kitajske. Moški, ženske in otroci so vneti pri konstrukciji nove linije iz tračnic, ki so jih odnesli s seboj iz dela Kitajske, ki se sedaj nahaja v okupaciji Japoncev.

Orjaške piramide v Egiptu so gradili tisoči sužnjev

Egipt šteje okrog 15 milijonov ljudi. Glavno mesto je Kairo, ki ima nad milijon prebivalcev in kjer vlada svojo državo mladi kralj Faruk. Politično je Egipt na strani Anglije, ki ima tu svoje vojaštvo, letalska in pomorska oporišča, izmed katerih je največje v Aleksandriji.

Na zunanji ni dosti drugačna, kakor je bila država pred več tisoč leti. Nil teče z isto silo, kakor za časa faraonov. Puščava je ostala prav tako brezmejnja. Velikanske piramide se še zmerom vzdigujejo visoko pod nebo, kakor v faraonskih časih.

Velika piramida je vsekakor največji spomenik, kar jih je bilo zgrajenih na zemlji sploh.

Prav tako, kakor se je dvigala proti nebu pred 6.000 leti, tako se dviga še danes. Sodobni praktični človek se nehoče vprašati, čemu služi ta velikanski stvor vzdignega kamenja. Dvajset dolgih let je tisoče in tisoče sužnjev delalo samo piramido pri Kairu. Ta spomenik, ki je bil določen, da sprejme ostanke egiptanskega kralja, je trikrat širši od velikanske cerkve sv. Petra v Rimu v kateri je prostora za okrog 12.000 ljudi. Piramida je visoka 137 m in pokriva 50.000 kvadratnih metrov površine. Zanj je bilo treba 2.500.000 kubičnih metrov kamenja.

Ozek, proti severu obrnjeni vhod v piramido drži v prav tako ozek hodnik, ki se počasi spušča v globine piramide. Trije vodniki povedejo potnika v to skrivnostno temo, ki je le gla sem pred tolikimi stoletji. Razlika med solncem zunaj in gosto temo v notranjosti je takaka, da objame človeka nehoče strah.

Pot navzdol je težavna. Drži po ozkih hodnikih, iz katerih veje tisočletni duh plesnobe. Večkrat je treba celo plaziti po kolenih in gaziti po blatu. Slehernega potnika prevzame na tej poti ena sama želja: čim prej na sonce, na čisti zrak, kjer se bo spet prikazalo nad njim vedro nebo, 50 odstotkov obiskovalcev se obrne že na pol poti. Pogumni nadaljujejo pot do sredine piramide, kjer je sarkofag s faraonovim truplom.

Egiptčanski vodniki so se navadili na mučne občutke Evropecev v mrtvaški sobi faraona in jih znajo izkoristiti, da od njih dobe čim več. V najhujšem trenutku jim že kako ugasne svetilka v roki in takrat obljubi vsakdo vse, kar hoče od

njega, samo da spet prižgo svetilko in da ga povedejo nazaj na prosto, proč od teh 40 stoletij človeške zgodovine, ki spi na dnu piramide ob faraonovem truplu.

Dežela 192 vulkanov

Tri elementarne katastrofe so tri šibe Japonske — potresi, vulkani in tajfuni. Na Japonskem je vsako leto več potresov kakor v vseh drugih državah sveta. Na japonskih tleh je 192 vulkanov in od teh jih še vedno deluje 54.

Pred vsakim izbruhom vulkana imajo na Japonskem potres, če ga pa že ni pred izbruhom, nastane po njem. Pristojni zavod cesarske univerze v Tokiu je registriral v zadnjih 32 letih 30 tisoč potresov. To pomeni, da je bilo na Japonskem vsako leto okrog 1000 potresov ali vsak dan trije.

Seveda je pretežna večina potresov na Japonskem lažjega značaja, saj bi sicer že davno ne bilo na japonski zemlji nobene hiše več. Večina potresov ne povzroči škode in tudi človeških žrtev ne zahteva.

Neposredni vzrok nemirne zemlje na Japonskem so deloma že omenjeni ognjeniki, deloma pa ogromna globina morja vzhodno od japonskega otočja. Tu je namreč morje na nekaterih krajih globoko do 8.000 m. In izpremembe, nastajajoče v teh globinah vplivajo seveda na otočja japonskega cesarstva.

V Jakohami imajo najzlastnejši muzej na svetu, namreč muzej potresov. V njem zbrani okraski, reliefi in fotografije in druge stvari spominjajo posetnika na potrese na Japonskem v zadnjih desetletjih. Najstrašnejša katastrofa je zadela Japonsko leta 1923, ko je zahteval potres pol milijona človeških žrtev v Tokiu. Jakohami in drugih cvetočih japonskih mestih, od katerih so ostale samo razvaline. Zato tudi grade Japonci po pretežni večini samo pritlične hišice iz lesa. Japonske hišice stoje največ 50 let, potem jih pa podro in zgrade nove.

ŠKRAT

Podnajemnik: "Minimale me je nekaj strašno grozilo strelji."

Gospodinja: "Skoraj je bila to težka vest, ker dva meseca niste plačali vanja..."

Star mož: "Gospod, desna noga me silno boli, to pomeni?"

Zdravnik: "To je od steli."

Star mož: "To je napačno. Leva noga šteje prav tako pa me vendar nič ne boli."

Jaka: "Kako vam je snoci v gledališču ma?"

Mati: "Najzanimivejši zadnji prizor, ko so vsi vrgli iz gledališča."

Ko je Boltežar izgubil, da se mu bliža zadnja ura, je napravil oporoko, v kateri določil, naj mu postavi grob spomenik z napisom: 'Kaj počiva Boltežar? Leta 1941 je bil 50 let kot človek in let kot zakonec!'

Učitelj: "Kakšen je stavku 'Naša krava'?"

Pepček: "Naša krava muha!"

Učitelj: "Vsaka krava ka!"

Pepček: "Naša krava muha, ker smo jo večkrat li."

A: "Pet adutov imam, je moja."

B: "Jaz pa imam renč, je moja."

Bolnik: "Večkrat čuješ čen naval krvi v glavo. Mene to, gospod zdravnik, Zdravnik: "Zadeva preprosta; priroda strahu, tem, da izpolni vse praznine."

Jožek: "Očka, kaj je mat?"

Oče: "To je na primer ki ve, kdaj se je kakšen rodila, a je pozabil, kaj šteje."

Jaka: "Moja žena ima ti za dva."

Mati: "Saj sem ti pravil, da je ta žena kakšen lašč zate..."

HRVAŠKI INTERNACIONALNI VEBAČAJI IZ ITALIJE

BERN, 1. oktobra (ON). Iz nemških virov prihajajo, da se nahaja 10.000 hrvaških internirancev na poti iz Italije. To je neobstojno dokaz zato, kako strme za doseglo dobrih stvari s Hrvači, obenem pa da so resno vznemirjeni zaradi grožnje njihovih prometnih zvez v Jugoslaviji.

Društveni kolektor

17. oktobra, nedelja, odsek SDD ples v SDD Waterloo Rd.
24. oktobra, nedelja, plet v programom, podružnica št. 35, JPO,SS Slovenskem delavskem združenju na Waterloo Rd. — ob 3. uri pop.

"OPATOV PRAPORŠČAK"

SPISAL FR. REMEC

(Nadaljevanje)

Rovan je molče poslušal ta pogovor. Prišedši mimo cvetoče jablane je kakor slučajno utrgal vejico, potem pa poglaval svojo konja proti tistem kraju vrta, kjer se je igrala tuja gosposodična.

— Bog Vas blagoslovi, gosposodična, ki ste lepa kakor pomladanski dan, je zaklical Rovani v vrtiljaku vtrgano cvetico pred noge.

Presenečena je tujka pobrala cvet in zaklicala: Potujte srečno, zali vitez!

Rovan se je ozrl še potem, ko je bil že precej daleč od vrta in je videl, da stoji tuja gosposodična ob ograji, da drži jablanov cvet v rokah in gleda za njim. Zasmehal se je veselo in zadovoljno in pozdravil s klobukom, potem pa poglaval konja in zdiral kakor blisk po prašni cesti.

III.

Mračilo se je že, ko so Rovani in njegova spremljevalca prišli do Save. Počasi so jahali po obrežju proti brodu, ki naj bi jih prepeljal na štajersko stran. Misli so se ta dan jeziti naprej do Celja.

Neenkrat so slišali za seboj peketanje konjskih kopit in rožljanje orožja. Radovedni so se ozirali in Rovani je rekel svojima spremljevalcema:

— Tovariše dobimo za vožnjo čez Savo.

V diru se jim je bližalo pet vojščakov. Že ko so skoraj došli zatiške odposlance, so ti opazili, da se jim bližajo tuji s sovražnim namenom.

— Pozor pa meč v roke, je

zaklical stari Matija in v tistem hipu je skočil s svojim konjem v stran, ker je bil proti njemu drveči tujec zamahnil s mečem. Če bi ga bil zadel, bi mu bil na mestu glavo razklal. Matija je v tistem trenutku tudi vsekal po napadalcu, a zadel je le konja, tega pa s tako močjo, da je konj padel in potegnil s seboj jezdeca. Matija je priskočil in sunil napadalcu svoj meč s tako silo v prsi, da je kri brizgnila v zrak in poškropila Matijev usnjeni jopič.

— Matija — pomagaj, se je zdaj slišal Rovani glas. Matija je takoj priskočil in videl, da se imata Rovani in drugi njegov spremljevalec boriti vsak z dvema sovražnikoma. Meči so zavedali drug ob drugega, da so kar iskreno svigale. Matija je planil najprej k Rovanu, a ni se lotil napadalcev, marveč njihovih konj. Zabodel je konja od strani, tako da sta napadalec v hipu ležala na tleh. Rovani je skočil s konja in šel nad svoja sovražnika, Matija pa je hitel drugemu tovarišu na pomoč.

Prišel je prepozno. Prav ko je Matija pritekel na bojišče, se je njegov tovariš s preklano glavo zgrudil na tla, njegov konj pa je zdiral čez polja v noč.

Tuja vojščaka sta se zdaj lotila Matije, ki pa se ni hotel bojevati z njima, nego se je umikal, kar je mogel hitro tja, kjer je bil Rovani. Tam so se zopet spoprijeli in razvil se je ljut boj. Že je začel Matija obupavati, ko je videl, da je Rovani zadel v vrat enega napadalca, ki se je peš boril z njim, in ga prebodel. Mož, ki je bil očitno

vojda napadalcev, je razprostrl roke, meč je žvenketaje padel na tla in mož se je zgrudil mrtev.

Boj se je nadaljeval, a ko je Rovani presekalo nogo konju svojega nasprotnika, da je ta padel z živaljo vred, se je drugi jahač obrnil v stran in je pobegnil. Njegovemu izgledu je sledil tudi njegov pajdaš, ki je bil že prej konja izgubil. Rovani in Matija sta ostala kot zmagovalca na bojišču.

— Proketo je bila huda, se je zdaj oglašal Matija in ves vpehan sedel na stegno ubitega konja.

— Kaj ne vidiš, da ta-le še živi, je zaklical Rovani in skočil h konju, ki je zadnji padel in z vso težo ležal na svojem milo ječečem jezdecu.

— Če živi — mu pa vpihni luč življenja, saj jo je on tudi hotel tebi, je Matija ravnodušno odgovoril, ne da bi se premaknil s svojega sedeža.

Rovani je skočil k ranjencu, odmaknil na njem ležečega ubitega konja in vprašal sočutno:

— Si li težko ranjen, da se ne umakneš?

— Mislim, da sta mi zlomljeni roka in noga in glava razbita, je ječal ranjenec. Če ste krščanski človek, naredite hiter konec.

— Kdo si?

— Hlapec na graščini Svibno.

— In zakaj si me napadel?

— Ne vem. Reklo se mi je, naj grem z gospodom in naj storim, kar mi ukaže.

— Kdo ti je to rekel?

— Graščinski valpet.

— In kdo vas je vodil pri napadu?

— Ne vem. Reklo se mi je, naj grem z gospodom in naj storim, kar mi ukaže.

— Kdo je ta gospod?

— Ne vem, kako se piše. Tujec je, ki pa večkrat prihaja k valptu. Pravil nam je, da ste vi trije ukradli važna pisma v zatiškem samostanu in da ga je opat poslal naj vas vjame, žive ali mrtve.

Mož ni mogel dalje govoriti. Dihal je čedalje težje. Rovani

mu je v klobuku prinesel vode, a predno je mož mogel piti, bruhnil je kri iz sebe, globoko zastokal in potem nagnil glavo. Bil je mrtev.

— Štiri duše so šle v pekel zaradi teh preklicanih opatovih pisem, je godrnjal Matija in na en požirek izpraznil malo bučo žganja, ki jo je imel pri sebi. V peklu bodo danes hudiči prav veseli.

— Kaj storiva z mrliča, je vprašal Rovani nevoljen radi Matijevih besed.

— Če imajo denarja kaj pri sebi, ga poberiva, je odgovoril Matija in brez odlašanja začel preiskovati mrliča. Kar je našel pri njem, je vse spravil v svoje žepe.

— Najbolje bo, če poveva brodniku, kaj se je zgodilo, sicer zamudiva preveč časa.

Matija je ravno poskušal klobuk enega mrtvih napadalcev, če bi ga mogel rabiti in zaradi tega ni ničesar odgovoril.

— Idiva, se je zopet oglašal Rovani in zajahal svojega konja, ki se je mirno pasel tik bojišča.

— Dokler zadnjega mrliča ne preiščem, se ne premaknem od tod, je kratko odvrnil Matija in urno preobračal žepe mrličev, med tem ko je Rovani počasi jahal proti brodu.

Čez nekaj časa ga je dohitel Matija in zadovoljno poročal:

— No, to pot pa ni bil boj zastoj. Tisti plešasti zlodej, ki ste mu vi prebodli vrat, je imel pri sebi dva cekina in zlato svetinjico okrog vratu.

— Vsaj svetinjico bi mu bil pustil — morda bi bila s tem rešena njegova duša.

Matija pa nikakor ni bil mnenja, da ima krščansko dolžnost

THE UNITED STATES SECRET SERVICE • TREASURY DEPARTMENT

CAUTIONS YOU!

Millions of Government checks are being sent by the Army and Navy to dependents of soldiers and sailors. When checks are stolen those entitled to them may go without food or fuel or suffer other hardships.

The U. S. Secret Service wants your help against the check thief and forger. Here's how:

IF YOU RECEIVE CHECKS FROM THE GOVERNMENT

1. BE SURE some member of the family is at home when the check is expected.
2. PRINT your name plainly on your mail box and equip it with a lock.
3. CASH your checks in the same place each month. This will make identification easier.
4. ENDORSE your check only in the presence of the person you will ask to cash it.

FRANK J. WILSON, Chief, United States Secret Service

skrbeti za dušo svojih sovražnikov. Prav ravnodušno je rekel:

— Bog ne gleda na svetinje, marveč na dobro srce. Tudi škornje sem mu vzel, skoro novi so in kakor meni umerjeni.

Rovani je bil ranjen in kri mu je curljala čez obraz. Matija ga je nagovarjal, naj si privoščita počitka, a Rovani ni hotel o tem nič slišati. Izpral si je rane in jih površno obvezal, potem pa poklical brodnika. Z Matijo sta se prepeljala čez Savo in še tisti večer prispela v Celje.

IV.

Bled in vidno utrujen je stopil Andrej Rovani pred celjskega grofa Hermana in mu z globokim poklonom vročil precej obširen zavoj — pismo zatiškega opata.

V tem, ko je grof Herman pregledoval obširno pisanje, se

je Rovani naenkrat zazibal in se brez zavesti zgrudil na tla.

(Dalje prihodnje)

Skok s padalom pred poldrugim stoletjem

Nedavno je prvak ruskih padalcev tvegati skok z višine 12.444 m in ga srečno izvedel. Svojo padalo je odprl šele tedaj, ko je bil opravljen 11.800 m dolgo navpično pot skozi zrak.

To dejanje vsekakor zasluži vso pozornost, vendar kljub temu ni zbudil take pozornosti kakor pred poldrugim stoletjem neokreten poskus, ki ga je tvegati neki zločinec.

Leta 1777 je Belgijec Defontage izdelal "letalski plašč", ki

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

bi ga po naše imenovali padalo.

Čeprav je Defontage v uporabo svojega izuma verjel, se ni mogel odločiti, da bi ga sam preizkusil. Obrnil se je zato na oblastva, da so njegovi želji res ustregla in mu dala na razpolago na smrt obsojenega roparskega morilca Jeana Dumiera. Obljubili so mu svobodo, če bo pristal živ na zemlji.

Več policijskih uradnikov je nekega dne Jeana Dumierja privedel pred pariško orožarno, kjer sta ga pričakovala izumitelj in velikanska množina ljudi. Izumitelj in zločinec sta zlezla na streho orožarne. Tam je Defontage pritrdil na Dumierja letalski plašč, ki je bil sestavljen iz majhnih ptičjih peres, in mu zabil: "Držite roke vodoravno in mahajte kakor ptice."

Dumier je skočil. Kakor kamen je padel v globino. Malo nad zemljo pa se je mogel spet ujeti in je potem mirno preplaval še zadnji kosček svoje poti. Na zemlji je pristal blaz kakor smrt in ne sposoben, da bi spregovoril besedico, toda poškodbe ni utrpel nobene. Še zmerom ni bil sposoben besedice, ko je stopil k njemu Defontage, mu ponosno stisnil roko in mu izročil poln možnjček zlatnikov.

Mix Lemon Juice AT HOME TO RELIEVE RHEUMATIC PAINS.

Money Back — If This Recipe Fails. Good news travels fast — many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pains — have found that by adding two tablespoons of Allenru to one glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago. It's no surprise either, for Allenru is a 15 year old formula to relieve rheumatic aches and pains. In fact — if it does not help — your money back. What could be fairer? Get Allenru today at any live druggist. Only 65 cents — Do it Now.

I've been looking at a car that wasn't there

I WENT window shopping again yesterday.

I stared into a big, empty automobile showroom downtown — and pretty soon I saw a car.

She was kind of different from the bus I'm driving now. She was long, sleek and powerful-looking. The windshield went clear around her. There were no gears to shift. The cooling system was sealed — you never touched it.

She had synthetic rubber tires that wear like iron. And fast? Man! With that new high-octane gas her motor certainly packed a beautiful punch!

So — I made up my mind to buy her, then and there. And I will, too. One of these days, after the war's been over for a while, I'll walk in and drive her home. And I'll slap the money for her right down on the counter.

You see, I'm in the Payroll Savings Plan. Been in it ever since it started in

my plant. Every single payday, I'm tucking away all I can in War Bonds.

That money's going to come back to me in ten years — and bring more money with it. Four dollars for every three.

I get a real kick out of thinking how that money's piling up for me. Money that's going to let me have some of the things I've always wanted to have — do some of the things I've always wanted to do.

Chances are, you're already in the Payroll Savings Plan — buying War Bonds — doing your bit. But don't stop there. Raise your sights! Do your best!

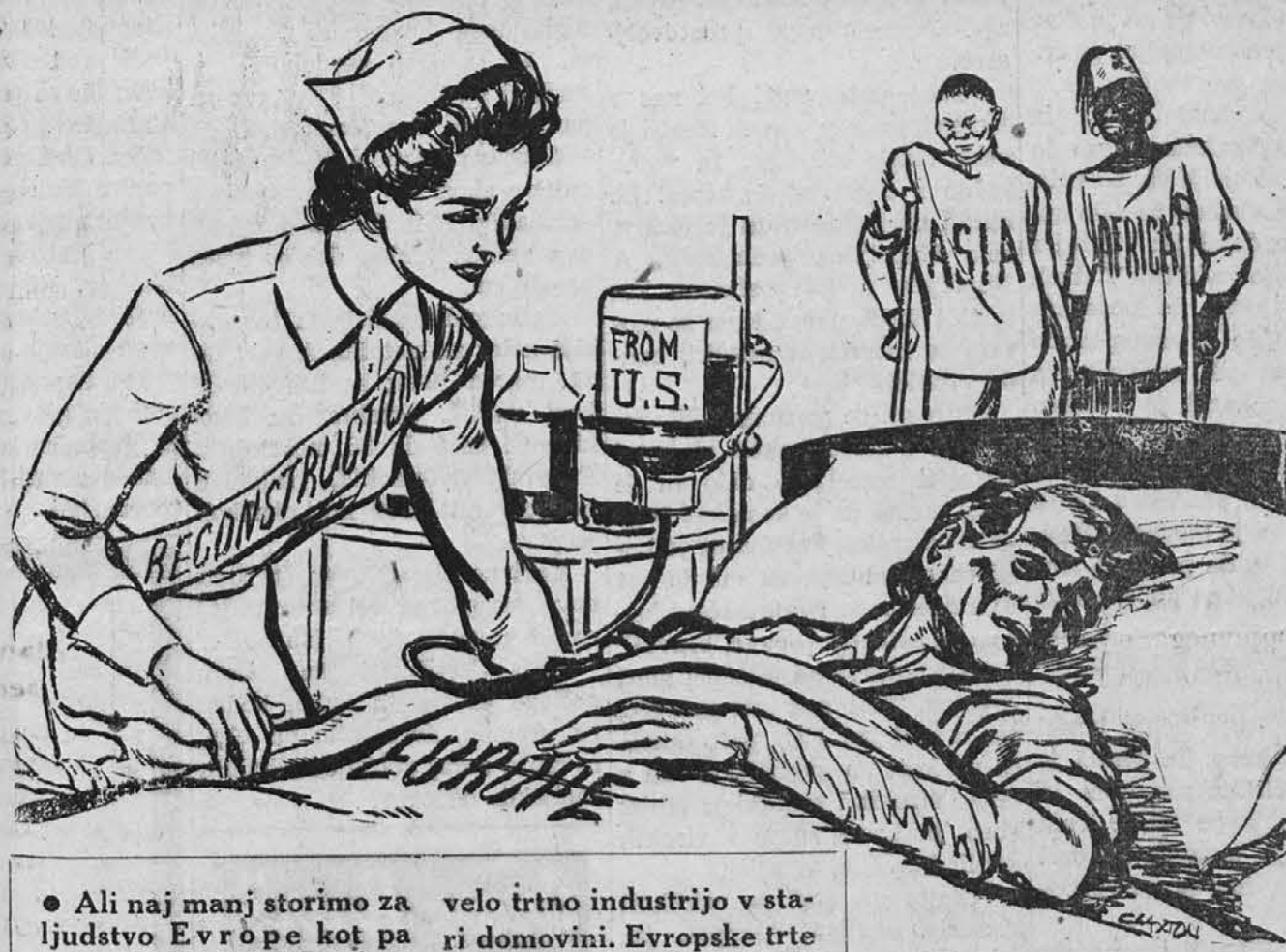
YOU'VE DONE YOUR BIT --- NOW DO YOUR BEST!

BOOST YOUR BOND BUYING THROUGH THE PAYROLL SAVINGS PLAN

This advertisement is a contribution to America's all-out war effort by

Enakopravnost

NOVI SVET PONUJA SVOJO KRI LJUDSTVOM STAREGA SVETA

• Ali naj manj storimo za ljudstvo Evrope kot pa smo storili za njih vinograde? Pred več leti, ko je kuga uničila njih vinograde, se je tja poslalo ameriške cepitve, da bi se ozi-

velo irtno industrijo v stari domovini. Evropske trte so bile oživljene in zboljšane, ker je bila ameriška trta, ki je bila prvotno od tam, ojačena tukaj.

Danes, ko še večja kuga uničuje ljudstva širom vsega sveta, prostovoljno nudijo Amerikanci, domačini in potomci vseh prebčanov, pot do povratka življenja kot del Ameriške rekonstrukcijske misije; ne samo v Evropi, pač pa po vsakem delu sveta, kjer so potrebne naše zaloge in naše ideje.

Amerikanci prihajajo — z zdravniškimi zalogami in jedili, z semenom in gnojilom, z kmetijsko živino in orodjem. Se bolj važno pa je to, da mi prinašamo zalogo demokratičnih idej za ves novi svet!

Ali je vam to znano?

Ali ste vi čitali knjigo Two-Way Passage, izpod peresa Louis Adamiča, ki predlaga, da bi mi osebno prenesli ameriško izkušnjo v Evropo?

Kolegiji sedaj nudijo posebne tečaje, da pripravijo ljudi za to vitalno delo.

Washington se živahno pripravlja, da nudi to priliko v pomoč našim dobrim sosedom stran morja. Javnost se zanima za to priliko, da bi napravila načrt za mir in zmago vojne s tem, da bi se odvzelo navad-

nemu ljudstvu osišča voljo do nadaljnjega bojevanja.

Te ideje so postale zaželjive in praktične; tako ameriške v uvajanju in tako univerzalne v sprejetju.

Mi želimo, da bi se vi — sleherni — seznanili s to idejo. Eno leto po predlaganju te ideje, je Louis Adamič izdal v brošuri "This Week," članek "After Victory—What?" (Po zmagi—Kaj?), ki je kratko in jedrnat poročilo o tej predlogi, ki je bila ojačena z obširno diskuzijo. Z zanimanjem boste čitali ta članek. Vi bi se morali takoj seznaniti s tem načrtom za zmago in mir. Pošljite 10c za pokritje stroškov tiskovine in pošt. Nine in pošljite na:

New World Committee of **World Peaceways, Inc.** 103 Park Ave., New York, N. Y.

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

"Da, tudi tole imajo, dekle. Samo ne zmerom tako sočnih." Kakor mucka se je Dunja pritisnila k njemu z vsem svojim gorkim telesom in šepetala: "Tak je pri vaših dekletih vse kakor pri nas? Vse, prav vse?"

"Dadada", je kimal Marek, ki mu je ob ti radovednici postajalo vroče in so se mu prsti vznemirili.

In desnica mu je nekako samovoljno prišla Dunjino nogo nad členkom, mehko in dobrokavno pogladila meča, zdrnila čez koleno in lezla više, ko mu jo je Dunja energično odpahnila:

"Nu, kam pa sezaš, hudič neverni? Tako se ne sme na vozu!"

In zakričala je na vola. Kmalu nato pa je izročila šibo Marku in se zasmejala: "Grem k Nataši, da se pomeniva."

Minuto nato je pripovedovala Nataši, vsa v ognju, a ta je navdušeno pogledala za Markom ter vzklikala: "Ej, to je izobražen človek! Precej ti je vse razložil." A kažoč na Zverino za seboj s prstom, je vzdihnila: "Ta stari durak pa le vprašuje, ali bo hodil lahko ob nedeljah v cerkev, a zanimivega ne pove in ne pokaže prav ničesar. Durak, durak, durak!"

Okoli devetih so dospeli na polje, kjer je Trahim Ivanovič, razburjajoč se in kričeč razlagal Švejkju kje in kako bodo delali; Švejk pa ga ni razumel in je soglašal z vsem ter pritrjeval neprestano: "Dadada, harašo!"

A Trahim Ivanovič ga je končno zadovoljen potepal po ramni: "Izvrsten delavec!"

Nato je poklical Marka in Zverino, dal vsakemu koso in jih odvedel čez polje na travnik, kjer je stala visoka, že zelo suha trava. In dejal je: "Torej z božjo pomočjo začnite! V dveh treh dneh, fantje, to posekate za zabavo. A če bi vam postale kose tope, si jih nabrusite s temle!" In pokazal je vederec z umazano vodo in oslo.

Začeli so kositi. Zverina je šel spredaj, za njim Marek, a Švejk je bil zadnji in je poučeval Marka: "Glavno je, da paziš na nogo in mi je ne ukosiš. Ako ti trava ne pade, nič za to, ali meni bi brez noge ne bilo posebno prijetno."

Kmalu je Švejk nehal kositi in šel brusiti koso. In gledal je Marka, s kolikim napori in kako divje bije po travni. Tudi Zverina se je ustavil, se ozrl po Markovem delu in ga vzpodbujal:

"Dobro je. Sicer se pozna, da nisi kosil jaz, a tudi za Švejkom je tako, kakor bi se tam valjal pes." In še sam je šel brusiti koso.

Solnce se je dvignilo že visoko in je palilo peklensko. Ljudje po poljih so ostavili delo in prišli gledat, kako rabotajo Avstrijaki. Može so prišli k njim,

ženske pa so jih ogledovale oddaleč in tiščale k Dunji, ki jim je razlagala tajnosti Avstrijcev.

Starosta, visok, mišičast mož, je vprašal Trahima Ivanoviča, kažoč na Marka: "Kaj pomenjajo tistile paski na njegovem rokavu?"

"To je študent, človek z omiko", je odvrnil gospodar, "inteligent. To se tudi vidi, ker ima bele roke."

Starosta je vzel Marku koso in ga posmehljivo vprašal: "Pan, znaš dobro kositi, kaj?"

"Ne znam," je rekel Marek mirno. "Pri nas kosi travo mašina."

"Vidite ptička!" se je nasmehnil starosta, "pri njih gre vse z mašino. V Karginu so imeli ujetnike na dvorišču, in starši jim je ukazal, naj cepijo drva. Oni pa: 'Ne znamo, pri nas cepi drva mašina.' — Okrenil se je zopet k Marku: "A jezdiš znaš? Konje v trojko upreči znaš?"

"Ne znam," je Marek zopet odgovoril mirno, "pri nas vozimo z avtomobili."

"Nu, vidite! Avtomobile imajo! Laže kot pes," je proglasil starosta s slovesno. "Fant ima dvajset let, a se je že vozil z avtomobilom; meni je šestdeset let, a avtomobila nisem še niti videl." In starosta je še vprašal: "Ali znaš igrati harmoniko?"

"Ne, pri nas imamo gramofone," je odvrnil Marek.

Starosta je vzkipek. Potegnil je nekaj pipe, zgrabil Markov rokav in mu odparal oba paska, znaka enoletnega prostovoljstva.

"Takle inteligent! Pri nas v Moskvi, pri nas v sveti Rusiji je vsak težak, bistrejši. In vojno začno z nami takile tepci! Še nikoli niso slišali, da je Rusija celo Napoleonu premagala. A Napoleon je bil prebrisan kot hudič! Vidiš, pan, od nas se morate še marsičesa naučiti, banda prokleta!"

Starosta se je razkoračil, zamahnil s koso kakor bi hotel odkositi zemeljsko oblo in je začel kositi, da je kosa kar žvižgala po zraku. Pet minut je kosil tako junaško, da mu je pot lil s čela in je Švejk začel ploskati in kričati: "Bravo, bravo!"

"Ali noriš?" se je zadril nanj Zverina. "Kar zna tale gumpec, znam tudi jaz. Evo, pan, takole se pa kosi po avstrijsko." In z lahko širokimi zamahi je vihtel koso, in trava se je v visokih kupih kupičila za njim.

"Glejte ga no," je vzkliknil starosta užaljen. "Ampak jaz vem pokažem!" Vzel je Švejkovo koso in se lotil zopet košnje. Gledalci so ga navdušeni vzpodbujali, Marek je podžigal Zverino, naj se nikar ne da osramotiti in Švejk je kričal: "Hip, hip, hurra!" in vzdihnil: "Bog daj, da bi se takole kosala do večera!"

(Dolge prihodnjice)

Ameriški častniki učijo Kitajce modernega vojskovanja

Slika prikazuje prizore, ki so vsakdanji pojav za fronto na Kitajskem, ko ameriški častniki učijo kitajske vojsake modernih metod vojskovanja.

Opomini glede racijoniranja

Procesirana hrana: Modre znamke U V in W so še veljavne do 20. oktobra. Znamke X, Y in Z so dobre do 20. novembra.

Meso, surovo maslo, maščobe, konzervirane ribe in konzervirano mleko: Rjavi znamki C in D sta dobri sedaj; 10. oktobra stopi v veljavo znamka E, 17. oktobra znamka F. Vse omenjene znamke izgubijo veljavo 30. oktobra.

Sladkor: Znamka 14 v racijski knjižici št. 1 je dobra za pet funtov do 1. novembra. Znamka 15 in 16 sta dobri za pet funtov sladkorja vsaka za konzerviranje do 31. oktobra. Ako želite dobiti več sladkorja za konzerviranje, morate vložiti prošnjo pri svojem racijskem odboru, ki vam dovoli do 15 funtov sladkorja za osebo v ta namen.

Čevlji: Znamka 18 v knjižici št. 1 je dobra za par čevljev do nadaljnjega naznanila. Znamka št. 1 (s sliko aeroplana) v knjižici št. 3 stopi v veljavo za par čevljev 1. novembra.

Gasolin: Znamka A—8 za tri galone skozi do 21. novembra in znamki B in C sta dobri za dva galona vsaka, dokler nista porabljeni.

Avtomobilska kolesa: Inspekcija koles za lastnike A kart do 31. marca 1944; za lastnike B kart do 31. oktobra; za lastnike C kart do 30. novembra. Trgovski avtomobili, vsakih 6 mesecev ali 5,000 milj, kakoli je prvo.

Kurivno olje: Kupan št. 1 za novo sezono je veljaven sedaj za 10 galonov do 3. januarja.

Peči: Certifikati za nakup peči za gretje ali kuho, bodisi na premog, drva, plin ali olje, se mora sedaj dobiti od lokalnih racijskih odborov.

Gray Hair?

NEW VITAMIN RESTORES NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions. One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write) for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St. Chicago, Ill., Dept. 5. Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name.....
Address.....
City..... State.....

GROB SV. CIRILA V RIMU

Za grob sv. Cirila v Rimu se zanimajo učenjaki že od leta 1869, ko je slovanski krščanski svet praznoval tisočletnico njegove smrti. Profesor starinslova na vseučilišču v Sofiji Bogdan Filov pravi, da je bil sv. Ciril nedvomno pokopan v baziliki sv. Klementa in sicer v prvotni baziliki, zgrajeni že v četrtem stoletju. Ko so razkopali ostanke te bazilike, so našli na sliki, izmed katerih ena predstavlja sv. Cirila pred bizantinskim cesarjem Mihailom III.

Druga slika predstavlja oba brata sv. Cirila in Metoda, kako klečita pred Kristusovim prestolom. Največjega pomena za določitev groba sv. Cirila je pa po mnenju prof. Filova velika slika (freska) pred vvhodom v stari hram, predstavljajoča prenos zemskih ostankov nekega svetnika v baziliko, medtem ko so dozdajšnji raziskovalci po večini domnevali, da gre za prenos ostankov sv. Klementa, sodi prof. Filov na podlagi napisu, da se prenašajo zemski ostanki sv. Cirila iz Vatikana.

Sv. Ciril je bil prvotno pokopan v Vatikanu, od koder so prenesli njegove zemске ostankе na Metodovo prošnjo v baziliko sv. Klementa, kjer je bil najbrže pokopan v bližini glavnega oltarja. Pri kopanju že v preteklem stoletju glav. oltarja so našli grobnico iz žgane opeke, obloženo zunaj in znotraj z marmornatimi ploščicami. Toda

grobnica je bila prazna. Kaj se je zgodilo z zemskimi ostanki sv. Cirila, še zdanj ni znano.

Širjenje sabotaže v Rumuniji

Od konca septembra se je začela v Rumuniji širiti sabotaža — tako poročajo vesti, ki prihajajo v Švico. Med drugim je bila uničena tovarna za usnje, peka kemična tovarna, orožarna in več večjih industrijskih podjetij, pri čemur je bilo ubitih mnogo ljudi.

Rumunska vlada je zategadelj postavila vsa industrijska podjetja pod vojaško kontrolo. Vsi nastavljeni stoji pod najstrožjim nadzorom in mnogo med njimi jih je bilo aretiranih.

Vsa vojaška posestva pa so bila evakuirana iz takih krajev, ki so gosti naseljeni, ter odnesena neznano kam.

"It Takes Both"

It takes both... Management and Labor, working in harmony and co-operation to keep the assembly lines going in our factories—to produce the necessary implements of war. It takes both... War Bonds and Taxes to pay the cost of these vital tools of war to keep our fighting men supplied. U. S. Treasury Department

V BLAG SPOMIN

ob osmi obletnici kar je umrl naš ljubljani soproj in dragi oče

JOHN BRANISEL

Zatopil je svoje blage oči dne 11. oktobra 1935.

Zopet je tu jesenski čas in mesec oktober najžalostnejši za nas. Osem let je, odkar so Te odnesli od tod in Te položili v hladni grob.

Hiša preje tako prijazna, kjer živel v sreči smo, dolgočasna je in prazna zaman oči Te iščejo.

Spaval sladko tam pod rušo večno in nezdravno spanje, a mir prišel bo v naša srca, ko smrt bo vili tlažbe vanje!

Zalujoča soproga ANA in sin JOHN

Cleveland, Ohio, 11. oktobra, 1943.

Za delavce Za delavce

ŽENSKES ZA ČIŠČENJE

Splošno snaženje uradov

NOČNO DELO

Zglasite se zvečer

pri

Rockwell Ave. Entrance
EAST OHIO GAS BUILDING
E. 6th in Rockwell

ŽENSKES!

POMOČNICE ZA KUHINJO

Prednost imajo ženske, ki živijo v tej okolici. Izkušnja ni potrebna. Delo od 10.30 zj. do 2. pop. 5.30 pop. do 8.30 zv.

Plača \$100 mesečno

Obede in uniforme damo. Nič dela ob sobotah in nedeljah

Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

SNAZILKE

za našo novo moderno CAFETERIA KUHINJO

Visoka plača od ure in bonus

Damo uniformo in obedo

Thompson Aircraft
Products Company

23555 Euclid Ave.

DEKLETA—ŽENSKES

ZAVIJALKE

za oddelek za razpošiljateljve. Stalno delo—Dobra tedenska plača

ENGEL-FETZER

Huron Rd., pri Euclid

DEKLETA—18-40

za šivanje na Singer šivalnih strojih

Državljanstvo ni zahtevano. Stalno delo

Prilika za po vojno delo

Dobra plača od ure

Izkušnja ni potrebna

MEMORIAL GRASS CO.

7400 Stanton Ave.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Ženska

bi rada dobila delo za ob sobotah za pomagati v kuhinji v restavraciji ali gostilni. Zmožna dobre kuhe. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

Prodaja se

set za obednico in stol za družabno sobo, po zmerni ceni. Pokličite ENdicott 4149.

ČE POTREBUJETE

novi stroho ali pa če je treba vašo stroho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1515 St. Clair Ave.

CH. 8376—8377

Ob večerih: ME. 4767

STOP Scratching

Relieve Itch Fast

For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other annoying skin troubles, use cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

MOŠKI

Mnogo del odprtih

Ne zahtevajo predznanja

Lepa prilika, da služite dober denar, dočim se učite koristnega dela.

Visoka plača od ure

z avtomatičnim zvišanjem po 4 tednih

Dosti overtime

POTREBUJEMO TUDI

mizarje

Pomagače pri kleju.

pomagače pri formiranju

Willard Storage

Battery Co.

246 E. 131 St.

(blizu St. Clair)

MOŠKE IN ŽENSKES

se potrebuje za

splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve.

ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon

Co., Inc.

STROJNI OPERATORJI

TEŽAKI

FANTJE

16 let in več stari

Morate biti državljani

CHICAGO

PNEUMATIC

TOOL CO.

1241 E. 49 St.

TOVARNIŠKO DELO

100% obrambna tovarna

Izkušnja ni potrebna

Plača na uro, poleg "overtime"

Zahteva se "Availability Statement"

The Draper Mfg. Co.

E. 91 St. in Crane

1 blok južno od Union Ave.

Našim v Collinwoodu

Oni, kateri so naklonjeni našemu podjetju v slučaju smrti njih člana družine, se lahko poslužijo naše postrežbe. Nam je na razpolago moderna kapela firme JOSEPH ZELE in SINOVI v Collinwoodu. Na ta način smo odprémili že več pogrebov.

A. Grdina in Sinovi

HEnderson 2088